

Részletek Kismaros Szabályozási tervéből és HÉSz-éből

- a helyi természeti, táji és látványbeli értékek megőrzendők

Természetvédelmi szempontból további értékes területek a **vizes élőhelyek**, a közigazgatási területet behálózó, a Börzsönyből lefutó vízfolyások, árkok környezete. A tájképi és élőhelyi változatosságot nyújtó, az élőhelyek összekötésében szerepet játszó vízfolyások védelmét a Szabályozási terv a vízfolyásokat kísérő erdősávok védő erdő övezetbe sorolásával, valamint a környezeti elemek állapotát javító környezeti feltételek kidolgozásával (lásd: Környezetalakítási javaslat c. fejezet) segíti elő. Védő erdő övezetben épületek nem helyezhetők el, fakivágás is csak indokolt esetben (balesetveszély elhárítása, fa rossz egészségi állapota) engedélyezhető. A tájkarakter megőrzése, erősítése, a természeti értékek védelme érdekében az erdőterületek felújításakor, új erdő telepítésekor a védett erdőterületekhez hasonlóan itt is honos növényfajok alkalmazása javasolt.

Erdőterületek

Kismaros közigazgatási területén az erdőterületek kiterjedése jelentős, mely a domborzati adottságoknak (meredek hegyoldalak), a természetvédelmi oltalomnak köszönhető. A külterületi erdőterületek nagy része a Duna-Ipoly Nemzeti Park területéhez tartozik, kisebb része az egykori zártkertek, üdülő-, ill. lakóterületek közé ékelődő vízfolyások mentén, vagy a mély bevágású völgyekben maradt fenn. Az erdőterületek csökkentését, más területként történő felhasználását természetvédelmi, tájképi jelentőségük, a biológiai sokféleségben játszott szerepük, az egyes élőhelyek közötti összekötő szerepük stb. miatt nem javasoljuk.

A Nemzeti Park területéhez tartozó erdőterületek elsődleges célja a természetes, ill. természetközeli állapotú erdőtársulások, ökoszisztémák védelme, megőrzése, ezért ezeket területfelhasználási szempontból elsődleges rendeltetésük szerint védelmi erdőbe, azon belül **védett erdő övezetbe** javasoljuk sorolni. Védett erdőterületen erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás kizárólag a természetvédelmi kezelési tervekben meghatározott feltételek mellett, a természetvédelmi igazgatóság engedélyével folytatható.

Ugyancsak védelmi rendeltetésű erdőterületként javasoljuk lehatárolni a vízfolyásokat kísérő erdőterületeket, melyek a vízfolyások puffer-területeként elsősorban a vízminőség-védelmet szolgálják, továbbá ökológiai folyosó szerepet töltenek be; valamint a Börzsönyligeti üdülőterületet átszelő szurdokvölgyekben fennmaradt erdőterületeket, melyek elsősorban a talajmegkötésben, az erózió elleni védelemben játszanak szerepet. A funkciójuk alapján e területeket az ún. **védő erdő övezetbe** javasoljuk sorolni. Védő rendeltetésű erdőterületen fa kizárólag abban az esetben vágható ki, ha azt a fa egészségi állapota, vagy balesetveszély elhárítása teszi szükségessé.

Sem a védő, sem a védett erdőterületen épületek elhelyezése nem engedélyezhető.

Vízgazdálkodási terület

Vízgazdálkodási területbe tartoznak a Duna és parti sávja, valamint a közigazgatási területen található egyéb vízfolyások medre és partja. A Duna parti sávja a partélektől számítva 10 m, a vízfolyásoké 6-6 m. A vízgazdálkodási területen a felszíni vizek fenntartásának, valamint minőségük védelmének biztosítása érdekében az alábbi szigorú építési és környezeti feltételek betartását javasoljuk:

- A fenntartási sávban csak gyepgazdálkodás folytatható, azonban a vizek öntisztulási folyamatának elősegítése és a táji karakter erősítése érdekében a vízparti sávban a természet-közeli nádas, ligetes fás társulások, természet-közeli ökoszisztémák védelmét biztosítani kell.
- A parti sávban kizárólag a vízügyi jogszabályoknak megfelelő és a vízügyi hatóság által jóváhagyott létesítmények helyezhetők el. A parti sávban épületek nem alakíthatók ki.

Egyéb táji, természeti értékek

A Duna-Ipoly Nemzeti Park területén kívül egyéb országos, vagy helyi jelentőségű védett természeti terület nem található. Bár védelemben nem részesülnek, sajátos természeti, táji értéket képviselnek a területet átszelő kisvízfolyások, a vízfolyásokat kísérő erdősávok, valamint a Duna és partja.

A *kisvízfolyások* a Börzsöny egész területére jellemző tájalkotó elemek. A magasabb hegységekre jellemző sűrű vízfolyáshálózat ugyan a peremterületek felé gyérül, Kismaros területét is több vízfolyás gazdagítja - Török-patak, Morgó-patak, Mosoni-patak – melyek az élőhely változatossá tételében, a biológiai sokféleség megőrzésében játszanak szerepet.

A vízfolyásokat kedvező módon a védett területeken kívül is *erdősávok*, ligetes területsávok övezik, melyek nemcsak a növény és állatvilágnak biztosítanak életteret, de a vizek minőségének védelmében és a kedvező tájkép megjelenésében is jelentős szerepet játszanak.

A vízfolyások és az azokat kísérő erdősávok fontos ökológiai összekötő elemek a nagyobb kiterjedésű, természetvédelmi szempontból értékesebb élőhelyek között. Ilyenek a DINP-hoz tartozó erdőségek, valamint a települést D-ről határoló *Duna és környezete*, mely utóbbi nemzetközi ökológiai hálózati elem. A Duna és partja Kismaros térségében természetközeli megjelenésű, a vízfolyást puhafa ligetekkel tarkított széles gyepterületi sáv kíséri, sajátos hangulatot a Kismarosi-sziget által közrezárt öböl teremti.

Kismaros Község Önkormányzatának 2/2004. (I.22.) számú Önkormányzati Rendelete Kismaros Község Helyi Építési Szabályzatáról

11. paragr.

- (6) A vízfolyások öntisztulásának elősegítése miatt a vízparti sávban a természetközeli nádas, ligetes fás társulások, természetközeli ökoszisztémák védelmét biztosítani kell.

6- paragrafus

- (11) A vízfolyások part-éleitől 6-6 m, az önkormányzati és társulati kezelésben lévő árkok part-éleitől 3-3 m, a már elépített helyeken az árkok karbantartására az egyik oldalon legalább 3 m, a másik oldalon legalább 1 m szélességű sávot a karbantartás számára szabadon kell hagyni.

- (14) A csapadékvíz élő vízfolyásba történő bevezetése előtt -ahol szükséges- hordalékfogó műtárgy elhelyezése kötelező.
- (15) A csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer szállítóképességét egészen a végbefogadóig (a Dunáig) ellenőrizni kell minden 0,5 ha-t meghaladó telekterületű beruházás engedélyezése esetén. A beruházásra építési engedély csak akkor adható, ha a többlet felszíni víz megfelelő biztonsággal továbbvezethető a befogadóig.
- (16) A 20, illetve annál több gépkocsit befogadó parkolókat kiemelt szegéllyel kell kivitelezni. Ezekről a parkoló felületekről és a gazdasági területek belső útjairól összegyűlő csapadékvíz csak hordalék és olajfogó műtárgyon keresztül vezethető a csatornahálózatba. Szilárd burkolat nélkül, vagy gyephézagos burkolattal parkoló létesítése tilos.